

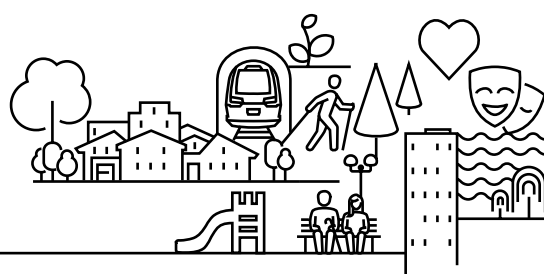


Nordre Follo  
kommune



Årsplan 2025-2026

# Augestad barnehage



# Innhold

|                                                                           |           |
|---------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE .....</b>              | <b>2</b>  |
| <b>2 KOMMUNENS STYRINGSOKUMENTER .....</b>                                | <b>3</b>  |
| <b>3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET .....</b> | <b>4</b>  |
| 3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....                             | 5         |
| 3.2 SATSINGSOMRÅDERNE.....                                                | 6         |
| 3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....                                              | 7         |
| <b>4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD .....</b>                              | <b>7</b>  |
| 4.1 BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG .....                             | 7         |
| 4.2 OMSORG .....                                                          | 8         |
| 4.3 LEK .....                                                             | 9         |
| 4.4 DANNING.....                                                          | 9         |
| 4.5 LÆRING .....                                                          | 10        |
| 4.6 VENNSKAP OG FELLESSKAP .....                                          | 10        |
| 4.7 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....                                           | 11        |
| 4.8 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER .....                                          | 11        |
| 4.9 BARNEHAGENS FASTE TEMA .....                                          | 12        |
| <b>5 BARNs MEDVIRKNING .....</b>                                          | <b>13</b> |
| 5.1 BARN OG UNGE MEDVIRKER .....                                          | 13        |
| <b>6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER .....</b>                                   | <b>14</b> |
| 6.1 PROGRESJON .....                                                      | 15        |
| 6.2 DIGITAL PRAKSIS .....                                                 | 15        |
| 6.3 KVALITETSKJENNETEGN .....                                             | 15        |
| <b>7 OVERGANGER.....</b>                                                  | <b>16</b> |
| 7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN .....                                | 16        |
| 7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....                                  | 17        |
| 7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE .....                            | 17        |
| <b>8 PLANLEGGING, VURDERING OG OKUMENTASJON .....</b>                     | <b>18</b> |
| <b>9. AKTIVITETER / ÅRSJUL.....</b>                                       | <b>20</b> |
| <b>10. PLAN FOR VURDERING.....</b>                                        | <b>22</b> |
| <b>11. KILDER OG REFERANSER .....</b>                                     | <b>27</b> |

## 1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

### **Del av kommunens styringssystem**

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

### **Visjon og verdier**

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: **Fyll inn dato**

Barnehagens styrer: Dana Hooper-Fjelstad

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

## 2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2025-2028:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner.



### Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.



### Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.



### Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring.



### Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte får riktig innsats tidlig nok.



## Riktig innsats tidnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi- og handlingsplan 2025-2028](#)

### 3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Augestad barnehage er en tre-avdelings kommunal barnehage med en sentral beliggenhet på Tårnåsen. Barnehagen åpnet i oktober 1969 og ble tidligere eid og drevet av Øståsen Metodistkirke. Oppegård kommune overtok eierskap og drift i august 1992. Vi har en småbarnsavdeling, Pepita, med 9 barn fra 0-3 år og to avdelinger med barn i alderen 2-6 år. Gjende har 15 barn og Kornmo har 15 barn. Augestad barnehage er en liten barnehage, noe som gjør det enklere for personalet å bli kjent, se og gi omsorg til alle barna i barnehagen uansett hvilken avdeling de tilhører.

Vi har et tett samarbeid mellom alle avdelingene slik at vi sikrer best mulig voksentetthet. Barna vil store deler av dagen bli delt inn mindre grupper. I år er fokuset vårt på smågrupper på egne avdelinger, mens førskolegruppen skal ha grupper på tvers 1 gang i uken.

Augestad barnehage er en del av sone Tårnåsen/Oppegård. Sonen består av Augestad barnehage, Gimleveien barnehage, Hareveien barnehage, Hellerasten barnehage, Slåbråten barnehage og greverudlia. Alle barnehagene i sonen har et samarbeide mellom barnehagene om kompetanse.

I sonen har vi fokus på ledelse rettet mot pedagogene og medarbeiderskap i assistent/fagarbeidergruppen. Gjennom å sette lys på hva det vil si å være aktiverte medarbeidere, ønsker vi å løfte frem den faglige forankringen i arbeidet som utføres. Rammeplanen og Lov om barnehager sier mye om hva barnehage skal levere på. For at barnehagene skal kunne gjennomføre dette, må personalet være påkoplet og bevisst sitt ansvar og ha kunnskapen om hva som skal til, for å løse det mandat vi er gitt. Kvalitet i barnehagen er forankret i den viktigste ressursen vi har –

personalet – og ved å løfte alle ansattgrupper slik at de har nødvendig kompetanse, vil vi få ansatte som tar faglig kvalifiserte valg.

**Hovedmålet for sonens satsing:** Sonen har aktiverte medarbeidere som jobber for høy kvalitet og utvikling av virksomhetene våre.

**Kontaktinformasjon til Augestad barnehage:**

Adresse: Kornmoveien 18, 1413 Tårnåsen

Telefonnummer: 47 39 60 47

E-post: [Dana.hooper@nordrefollo.kommune.no](mailto:Dana.hooper@nordrefollo.kommune.no)

Styrer: Dana Hooper-Fjelstad [Dana.hooper@nordrefollo.kommune.no](mailto:Dana.hooper@nordrefollo.kommune.no)

Stedfortreder: Nancy Kaura [nancy.kaura@nordrefollo.kommune.no](mailto:nancy.kaura@nordrefollo.kommune.no)

**Bjørnegruppe.**

Skolestarterne, også kaldt Bjørnene, har egen Bjørnegruppe. I år, som i fjor, har vi valgt å følge et forskningsbasert førskoleopplegg fra Agderprosjektet som heter Lekbasert læring. Dette opplegget er basert på den aller nyeste internasjonale forskningen som er knyttet til tidlig stimulering av tallforståelse, språk, selvregulering og sosiale ferdigheter. Det som kjennetegner Lekbasert læring er: lek, glede, begeistring, mestring, humor, medvirkning og engasjement. Gjennom kompetanseløftet har vi fått et tett samarbeid med Tårnåsen skole. Vi jobber godt med overgang barnehage-skole.

### 3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

**Foreldresamarbeid.**

Foreldrene er en viktig ressurs, og vi er opptatt av at vi sammen skal skape gode møtearenaer i barnehagen. Foreldrene og personalet må samarbeidet om å gi barna de ferdighetene de trenger for å mestre livet. Vi vet at de seks første årene av barnets liv legger grunnlaget for barnets dannelse. Da er det viktig at foreldrene og barnehagen i samarbeid gir barna muligheten til å fremme sosial kompetanse, læreglede og selvstendighet.

Personalet i Augestad barnehage legger til rette for at alle barna får den veiledningen de behøver for å oppleve mestringfølelse og for å få troen på seg selv. Vi vil gjennom tett samarbeid med foreldrene bidra til at barna opplever en helhetlig hverdag hvor forventinger og støtte er sammenfallende. Dette skaper en forutsigbar hverdag for barna.

Det er barnehagen som har ansvaret for å legge til rette for et godt samarbeid og god dialog. Dette barnehageåret vil derfor personalet ha ekstra fokus på samarbeid mellom barnas hjem og barnehagen.

### **Språkarbeid med hovedfokus på høytlesning.**

De to siste årene har Augestad barnehage vært med på kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Gjennom dette arbeidet har personalet fått kompetanseheving slik at vi kan sette inn tiltak som sikrer barna i barnehagen en inkluderende barnehagedag. Forskning viser at høytlesning har mange positive effekter på barnas språkutvikling. På bakgrunn av resultatet av observasjoner utført i barnehagen ønsker vi å jobbe mye med dette.

En av tilnærmingene vi skal ha er å gjøre barna til aktive deltakere under høytlesning, i stedet for passive tilskuere som kun lytter til hva personalet forteller. Det er derfor viktig at personalet stiller spørsmål til barna underveis i boklesingen og utdyper barnets svar på de spørsmålene de har.

## **3.2 Satsingsområdene**

Personalet i Augestad barnehage har valgt ut to satsningsområder for barnehageåret 2025/2026. Disse to områdene er:

- Foreldresamarbeid.
- Språkarbeid med hovedfokus på høytlesning.

### 3.3 Kompetanseutvikling

Barnehagen arbeider med kompetansehevende tiltak gjennom hele barnehageåret. Personalet deltar på ulike fagsamlinger, nettverk, holder seg faglig oppdatert og deler erfaringer med hverandre for å øke bevissthet og kompetanse. Kommunen har utarbeidet en kompetanseplan.

Augestad barnehage har deltatt på digitalt kurs våren 2025 og vil fortsette arbeidet i 2026.

Snakkemedbarn.no er en digital opplæringsressurs om vold, overgrep og omsorgssvikt, som skal gjøre deg tryggere og modigere i samtaler med barn. Tjenesten leveres av Regionalt ressursenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS). Kommunen gjennomfører, i samarbeid med RVTS Øst, opplæring i implementering av denne ressursen.

Snakke med barn består av:

- digitale foredrag
  - refleksjonsverktøy
  - snakkesimulator
  - tips til samtalen og filmer av barn i samtale med voksne
- Ressursen er gratis og tilgjengelig for alle. Det anbefales å bruke denne i arbeid i personalgrupper. <https://www.snakkemedbarn.no/>

Rammeplanen brukes aktivt av personalet i det pedagogiske arbeidet, både når det skal planlegges, evalueres og reflekteres. Vi har fastsatte temaer på plandager og personalmøter i tråd med satsingsområdene våre.

## 4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

### 4.1 Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehagen jobber i tråd med føringene i Rammeplan for barnehage fastsatt av

Kunnskapsdepartementet 24. april 2017 med hjemmel i lov om barnehager 17. juni 2005. Rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver.

Her står det beskrevet hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på, som verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som er forankret i menneskerettighetene og fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Fagområdet Etikk, religion og filosofi beskriver barnehagens mandat når det gjelder å legge til rette for å skape verdier, normer og holdninger som skal gi barn kunnskap om livssynsmangfold og kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og erfaring med kulturelle uttrykk og dens egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for mangfoldet og forståelse for andre menneskers livsverden og leveste.

Barnehagen skal bidra til at barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på. Den skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Fagområdet Nærmiljø og samfunn beskriver hvordan barnehagen skal bidra til å gjøre barna kjent med nærmiljø, samfunn og verden. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet, og barn skal få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Barnehagen har ulike markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og andre tradisjoner som er aktuelle, eksempelvis pride, nasjonaldager, halloween og karneval. Markeringer må for øvrig sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

Aktiviteter i forbindelse med disse markeringene bidrar til å sikre etterlevelse av kravene stilt til barnehagen gjennom Rammeplan for barnehagen og lov om barnehage.

## 4.2 Omsorg

### **Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg**

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

### **Barnehagens tiltak:**

- Personalet er tilstedeværende sammen med barna.
- Vi deler barna inn i små grupper.

## 4.3 Lek

### **Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek**

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

#### **Barnehagens tiltak:**

- Vi legger til rette for et inspirerende lekemiljø der leker og materialer er tilgjengelig for barna.
- Vi legger til rette for et inkluderende miljø der alle barna opplever glede og engasjement gjennom leken.
- Vi legger til rette for lek som barna viser interesse for (barns medvirkning).

## 4.4 Danning

### **Barnehagen skal fremme danning**

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

#### **Barnehagens tiltak:**

- Vi viser respekt for vårt mangfold.
- Vi legger til rette for at barna utvikler kritisk tenkning og etisk dømmekraft.
- Vi støtter barnas utvikling av egen identitet og bidrar til at barna utvikler positiv selvfølelse.
- Vi viser barna respekt for naturen.

## 4.5 Læring

### **Barnehagen skal fremme læring**

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

#### **Barnehagens tiltak:**

- Vi legger til rette for et stimulerende og utforskende lekemiljø som fremmer barnas nysgjerrighet og lærelyst.
- Vi legger til rette for lesestunder med høytlesing.
- Vi støtter og beriker barnas initiativ og gir dem utfordringer og tiltro til egne evner.

## 4.6 Vennskap og fellesskap

### **Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap**

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

#### **Barnehagens tiltak:**

- i deler barna inn i smågrupper.
- Barnehagen markerer alle store høytider som eid, divali, påske og jul.
- Vi legger til rette for at barna kan dele opplevelser med hverandre.
- Vi viser stor interesse for det barna forteller slik at barna bygger positiv selvfølelse.
- Vi viser barna at vi alle er forskjellige og at vi har ulike reaksjonsmønstre.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

## 4.7 Kommunikasjon og språk

### **Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk**

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

### **Barnehagens tiltak:**

- Vi deler barna inn i smågrupper.
- Vi legger daglig til rette for høytlesning.
- Vi er bevisst sin rolle som gode språklige forbilder.
- Vi bruker språket aktivt og vi benevner alt vi gjør.

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

## 4.8 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi

- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

#### **Barnehagens tiltak:**

- Vi bruker rammeplanen aktivt som sitt arbeidsdokument.
- Vi tilegner seg ny kunnskap, kompetanseheving står på agendaen.
- Vi inkluderer alltid barnegruppens mangfold inn i arbeidet med fagområdene

## 4.9 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

#### **Inkluderende fellesskap**

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

#### **Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.**

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

## **Trafikksikker barnehage**

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

## **5 Barns medvirkning**

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

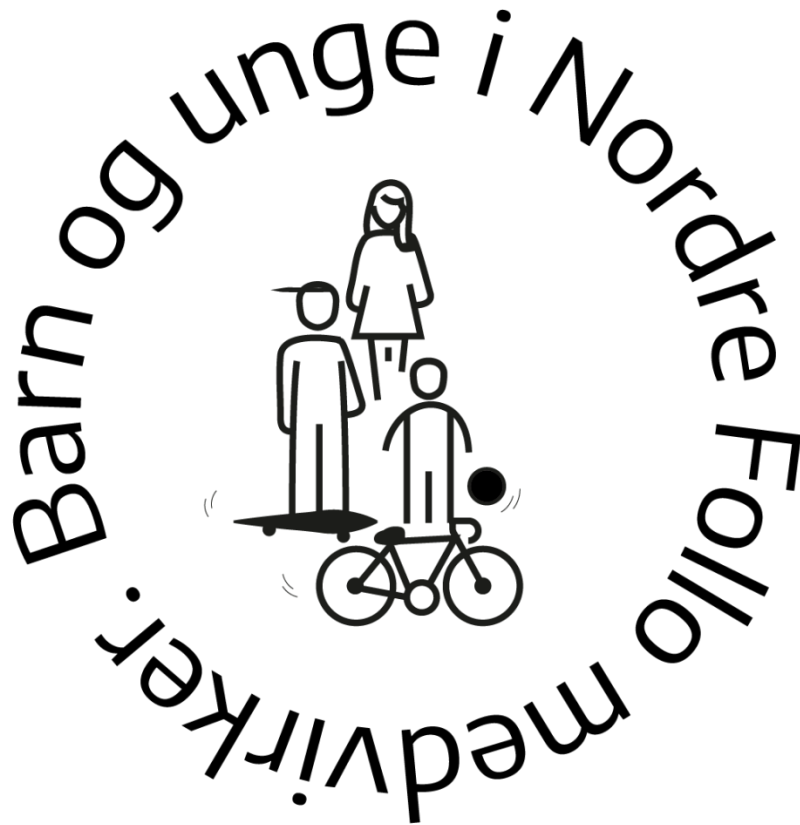
### **Barnehagens tiltak:**

- Vi legger til rette for at barna får mulighet til å medvirke.
- Barna deltar i demokratiske prosesser og har de har innflytelse i sin egen barnehagehverdag.
- Vi er bevisste på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegger for medvirkning tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- Vi gjennomfører årlige barnesamtaler slik at vi kan tilby aktiviteter som tar hensyn til barnas ønsker og interesser.

### **5.1 Barn og unge medvirker**

Kommunikasjonsavdelingen har utviklet et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket. Barn og unge har en lovfestet rett til å medvirke, si sin mening og bli hørt. Kommuneplanen sier også at det skal legges til rette for at barn og unge kan delta når kommunen planlegger og utvikler tjenester og lokalsamfunn. Handlingsplan – demokrati for barn og unge, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Den er utarbeidet på grunnlag av Demokratimeldingen fra 2021, og i samspill med elever i valgfaget «Demokrati i praksis» ved Hellerasten skole.

Et av tiltakene i handlingsplanen, rettet mot ansatte i kommunen som jobber med planlegging og tjenesteutvikling, er: Det skal utarbeides et eget ikon/symbol som markerer sider i planen der barn og unge har medvirket eller blitt hørt. Symbolet skal brukes av ALLE som skriver planer for kommunen, der barn og unge skal medvirke.



Les mer på kommunens nettside

[Handlingsplan Demokrati for barn og unge](#)

## 6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

## 6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

### **Barnehagens tiltak:**

- Vi legger til rette for lesestunder for å utvide språket og språkforståelsen.
- Vi bidrar til at barna får mestringsopplevelser i hverdagen og samtidig har noe å strekke seg etter.
- Vi fanger opp barnas interesser og tilfører nye elementer slik at interessen utvides.

## 6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

### **Barnehagens tiltak:**

- Vi gir barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og i kreative prosesser.
- Vi bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.
- Vi tar gode etiske valg i bruken av digitale verktøy.
- Vi legger til rette for at barna blir kjent med en trygg og god digital praksis.

## 6.3 Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)
- [Barnehagens arbeid med digital praksis](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

## 7 Overganger

### **Plan for overgang barnehage – skole – SFO**

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

#### [Plan for overgang barnehage - skole/SFO](#)

### 7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

#### **Barnehagens tiltak:**

- Barnehagen tilbyr muligheter for besøksdager før oppstart.
- Barna tildeles en tilknytningsperson.
- Vi bruker god tid på hvert enkelt barn slik at alle barna føler trygghet i den nye barnehagehverdagen.

## 7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

### **Barnehagens tiltak:**

- Vi legger til rette for lekegrupper på tvers av avdelinger og vi spiser noen av måltidene sammen.
- Vi går aktivt inn for å bli kjent med barn fra alle avdelingene.
- Vi tilbyr barna besøksdager på den nye avdelingen.

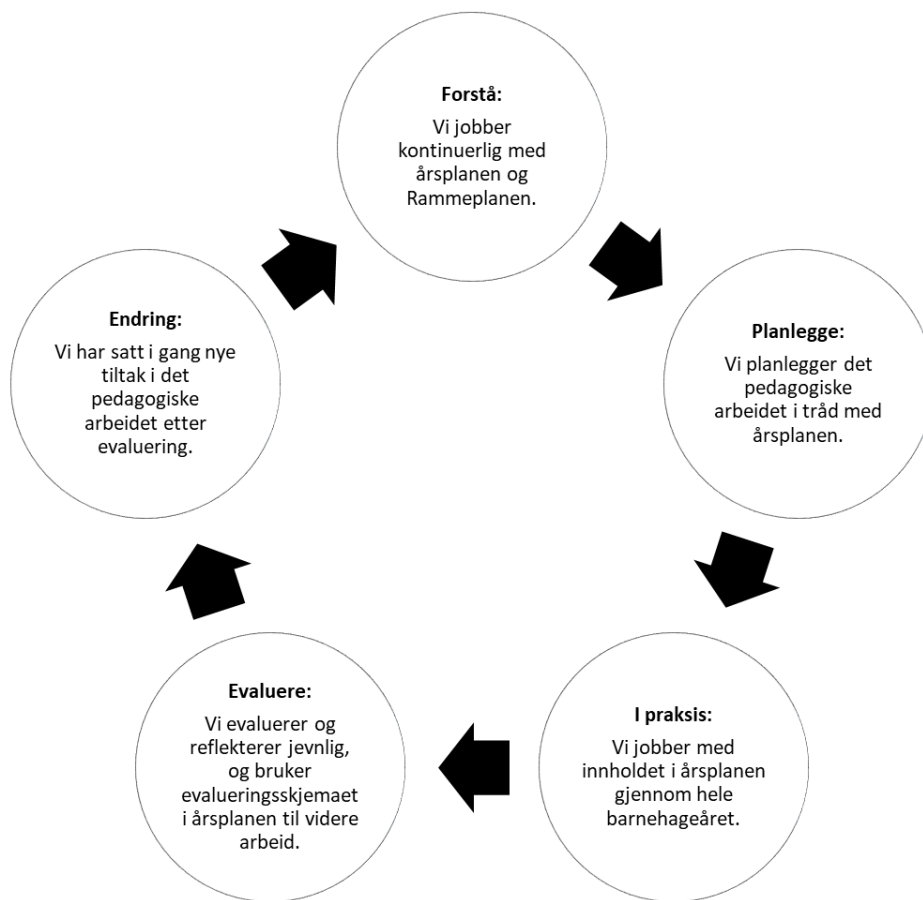
## 7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

### **Barnehagens tiltak:**

- Skolestarterne har egne skolerelaterte aktiviteter.
- Barnehagene i nærmiljøet gjennomfører treff for skolestarterne på våren.
- Skolestarterne går turer til skolen slik at barna blir kjent med skolens uteområde.
- Vi gjennomfører overføringssamtaler med skolen i forkant av skolestart.

## 8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon



### Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

### Barnehagens tiltak:

- Vi bruker observasjon som metode for å kartlegge barnas interesser og bruker observasjonene som utgangspunkt for å planlegge det pedagogiske arbeidet.
- Avdelingene har en dagstavle hvor som brukes til å visualisere dagen for barna.
- Avdelingene sender ut månedsplan via Daglig dialog til foresatte.
- Avdelingenes ledere forankrer det pedagogiske arbeidet med hele avdelingens personalgruppe.

## **Vurdere**

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

### **Barnehagens tiltak:**

- Vi reflekterer rundt egen praksis og er opptatt av faglig og forskningsbasert utvikling.
- Vi er godt kjent med ulike observasjonsmetoder og tar dette i bruk når vurderer arbeidet.
- Vi bruker avdelingsmøtene til å evaluere og vurdere det pedagogiske arbeidet.

## **Dokumentere**

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

### **Barnehagens tiltak:**

- Avdelingene sender ut dokumentasjon som ukeslutt eller månedsbrev via Daglig dialog til foresatte.
- Vi bruker pedagogisk dokumentasjon i arbeidet med barna.
- Vi henger opp bildedokumentasjon på avdelingene.

## 9. Aktiviteter / Årshjul

| Måned     | Aktiviteter                                                                               | Ferie og fridager                                                                                                                                                                                                              |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| August    | Tilvenning                                                                                | 14. og 15. august plandager.<br>Barnehagen er stengt                                                                                                                                                                           |
| September | Uke 37 og 38 brannvernuker<br>11.september-foreldremøte                                   |                                                                                                                                                                                                                                |
| Oktober   | 8 oktober Høstsuppe<br>Uke 42 internasjonal uke<br>20 oktober Divali<br>24.oktober FN-dag |                                                                                                                                                                                                                                |
| November  | 14 November-plandag i<br>barnehagen                                                       | Barnehagen er stengt                                                                                                                                                                                                           |
| Desember  | Jul i barnehagen                                                                          | 24 des.- 2. januar barnehagen<br>er stengt                                                                                                                                                                                     |
| Januar    | 2. januar plandag i<br>barnehagen                                                         | Barnehagen er stengt                                                                                                                                                                                                           |
| Februar   | 6. februar -samefolkets dag<br>13 februar- karneval                                       |                                                                                                                                                                                                                                |
| Mars      | Påskefrokost 10 april<br>Påskeferie 30.mars-6 april                                       | Barnehagen er 30.mars. -6.<br>april                                                                                                                                                                                            |
| April     | Påskeferie 30.mars-6 april                                                                | Barnehagen er stengt 1.-6.<br>april                                                                                                                                                                                            |
| Mai       | Uke 19 trafikkuke<br>14.mai-17 mai feiring i<br>barnehagen.                               | 1. mai - Barnehagen er stengt<br>14. mai (Kristi<br>Himmelfartsdag) -Barnehagen<br>er stengt<br>Planleggingsdag 15. mai -<br>Barnehagen er stengt 17. mai<br>(Grunnlovsdag)<br>25. mai (2. pinsedag) -<br>Barnehagen er stengt |
| Juni      | Avslutning for førskolebarna<br>sommerfest i barnehagen                                   | Dato kommer<br>18.juni                                                                                                                                                                                                         |
| Juli      |                                                                                           | Barnehagen er stengt i ukene<br>28 og 29 (6. juli- 17. juli)<br>Sommeråpen barnehage<br>åpner 20. juli                                                                                                                         |

## 10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

|    |                                                                                                               |  |  |  |  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|
| 2. | Vi ser ansatte som imøtekommer alle barnas behov, og møter hvert enkelt barn med åpenhet, interesse og varme. |  |  |  |  |
| 3. | Vi ser ansatte som legger til rette for arbeid med verdier som hjelpsomhet, toleranse og fellesskap.          |  |  |  |  |
| 4. | Vi ser ansatte som anerkjenner barnas følelser og gir barna støtte i regulering av følelser.                  |  |  |  |  |
| 5. | Vi ser ansatte som gir trøst og hjelp til barna på en god måte.                                               |  |  |  |  |

### Barnehagens arbeid med lek:

|    |                                                                                                            | A | B | C | Kommentar |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som deltar i lek med barna, og inspirerer til utvidelse av leken.                           |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som organiserer lekegrupper på tvers av avdelingene.                                        |   |   |   |           |
| 3. | Vi ser ansatte bruker høytlesning av historier, sang og samlingsstunder for å gi barna felles opplevelser. |   |   |   |           |
| 4. | Vi ser ansatte som bruker rommet for inspirerende og rikt lekemiljø.                                       |   |   |   |           |
| 5. | Vi bruker ulike møtearenaer til å følge opp at alle barn har en god progresjon i sin lekekompetanse.       |   |   |   |           |

|    |                                    |  |  |  |  |
|----|------------------------------------|--|--|--|--|
| 6. | Vi ser ansatte som skjerner leken. |  |  |  |  |
|----|------------------------------------|--|--|--|--|

#### Barnehagens arbeid med danning:

|    |                                                                                                                                    | A | B | C | Kommentar |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som snakker med barna om ulikheter og forskjeller på en god måte.                                                   |   |   |   |           |
| 2. | Vi bruker pedagogisk litteratur til å reflektere sammen med barna om ulike problemstillinger, rettigheter og fellesskapets regler. |   |   |   |           |
| 3. | Vi fremhever mangfold på en positiv måte.                                                                                          |   |   |   |           |

#### Barnehagens arbeid med læring:

|    |                                                                                                                                                                                        | A | B | C | Kommentar |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som deler i aldersrene og aldersblandete grupper og sørger for at personalet tilrettelegger for inkluderende fellesskap og for at barna bidrar i egen og andres læring. |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som bruker progresjonsplanen i planlegging og forberedelser og sørger for at alle barn får rike og varierte opplevelser, erfaringer og utfordringer.                    |   |   |   |           |
| 3. | Vi ser ansatte som er bevisste på at ansatte og barna er støttende stillas i hverandres utvikling og læring.                                                                           |   |   |   |           |

**Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap:**

|    |                                                                                                                          | A | B | C | Kommentar |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som deler barna i lekegrupper og bidrar til at barna danner vennskap både innad og utenfor egen avdeling. |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som bruker anerkjennende kommunikasjon og ser barna i å «gjøre noe godt».                                 |   |   |   |           |
| 3. | Vi ser ansatte som støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og bidrar til konfliktløsning.        |   |   |   |           |

**Barnehagens arbeid med kommunikasjon og språk:**

|    |                                                                                                                                                                                           | A | B | C | Kommentar |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som bruker anerkjennende dialog og oppfordrer barna til å uttrykke følelser, tanker og meninger på ulike måter.                                                            |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som bruker språket aktivt til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.                                                                        |   |   |   |           |
| 4. | Vi ser ansatte som jobber for å ha en kultur med åpen dialog og inviterer barna til ulike type samtaler der barna får anledning til å undre seg, fortelle, reflektere og stille spørsmål. |   |   |   |           |

**Barnehagens arbeid med fagområdene:**

|    |                                                                                                                         | A | B | C | Kommentar |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi jobber tverrfaglig og temabasert med alle fagområder.                                                                |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som legger til rette for undring, utforskning og skapende aktiviteter innenfor arbeidet med fagområdene. |   |   |   |           |
| 3. | Vi ser ansatte som er faglig bevisste på hvordan vi bruker fagområdene i hverdagssituasjoner.                           |   |   |   |           |
| 4. | Vi bruker rammeplanen for planlegging og evaluering for å sikre at vi jobber med fagområdene gjennom året.              |   |   |   |           |

**Barnehagens arbeid med barns medvirkning:**

|    |                                                                                                                                    | A | B | C | Kommentar |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som lytter til barnas forslag, tolker barnas kroppsspråk og legger til rette for at de får medvirke i egen hverdag. |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som gjennomfører barnesamtaler med hvert enkelt barn eller i mindre grupper.                                        |   |   |   |           |
| 3. | Vi ser ansatte som tar barnas behov og ønsker på alvor.                                                                            |   |   |   |           |
| 4. | Vi ser ansatte som lar barna få mulighet til å medvirke i innhold, lek og aktiviteter.                                             |   |   |   |           |

**Barnehagens arbeid med progresjon:**

|    |                                                                                                                                                | A | B | C | Kommentar |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som deler barna i aldershomogene grupper minimum 3 ganger i uka, og planlegger innhold tilrettelagt for alder og mestringsnivå. |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som støtter hvert enkelt barn i å strekke seg til det mestringsnivået de er komfortable med.                                    |   |   |   |           |

#### Barnehagens arbeid med digital praksis:

|    |                                                                                                                              | A | B | C | Kommentar |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|-----------|
| 1. | Vi ser ansatte som gir barna kjennskap til ulike bruk av digitale verktøy.                                                   |   |   |   |           |
| 2. | Vi ser ansatte som bruker digitale verktøy som inspirasjon og kilde til kunnskap.                                            |   |   |   |           |
| 3. | Vi ser ansatte som legger til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer. |   |   |   |           |
| 4. | Vi ser ansatte som utforsker kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.                                  |   |   |   |           |

## 11. Kilder og referanser

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.*